

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1915.

Andra kammaren.

Nr 5.

Fredagen den 22 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 16 innevarande januari.

§ 2.

Herr statsrådet friherre *Beck-Friis* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 6, angående driftkostnader under år 1916 för statens domäner; och

nr 7, med förslag till förordning angående siktning av rågmjöl och förordning om viss sammansättning av rågbröd.

Nämnda propositioner bordlades på begäran.

§ 3.

I enlighet med därom den 16 innevarande månad fattat beslut skulle nu företagas val av suppleanter i de ständiga utskotten; och anställdes först val av suppleanter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 86 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen», 82 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» samt 54 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr	<i>Kropp,</i>
» andra » »	<i>Sterne,</i>
» tredje » »	<i>Magnusson i Kalmar,</i>
» fjärde » »	<i>Tengdahl och</i>
» femte » »	<i>Bärg i Katrineholm.</i>

Andra kammarens protokoll 1915. Nr 5.

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Jönsson* i Slätåker,
 » andra » » *Hallendorff*,
 » tredje » » *Karlsson* i Mo och
 » fjärde » » *Andersson* i Höckerum.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Janson* i Bråten,
 » andra » » *Bogren* och
 » tredje » » *Sjöberg*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de olika gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Kropp*,
 » *Jönsson* i Slätåker,
 » *Janson* i Bråten,
 » *Sterne*,
 » *Hallendorff*,
 » *Magnusson* i Kalmar,
 » *Karlsson* i Mo,
 » *Bogren*,
 » *Tengdahl*,
 » *Andersson* i Höckerum,
 » *Sjöberg* och
 » *Bärg* i Katrineholm.

§ 4.

Härefter företogs val av suppleanter i statsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 83 med partibeteckningen »Lantman:- och borgarepartiet», 79 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» och 62 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

Av de med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo 82 valsedlar

såsom första namn herr *Lundblad*,
 » andra » » *Lemke*,
 » tredje » » *Erlansson*,
 » fjärde » » *Andersson* i Hägelåkra och
 » femte » » *Åkerman*.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Molin* i Södertälje,
 » andra » » *Jansson* i Falun,

såsom tredje namn herr *Strid*,
 » fjärde » » *Ingvarson* och
 » femte » » *Sävström*.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Olofsson* i Digernäs,
 » andra » » *Pålsson*,
 » tredje » » *Andersson* i Stärte och
 » fjärde » » *Bengtsson* i Norup.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Lundblad*,
 » *Molin* i Södertälje,
 » *Olofsson* i Digernäs,
 » *Lemke*,
 » *Jansson* i Falun,
 » *Pålsson*,
 » *Erlansson*,
 » *Strid*,
 » *Andersson* i Hägelåkra,
 » *Andersson* i Stärte,
 » *Ingvarson*,
 » *Åkerman*,
 » *Sävström* och
 » *Bengtsson* i Norup.

§ 5.

Vidare förtogs val av suppleanter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 88 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen», 82 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» samt 53 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Månsson*,
 » andra » » *Holmström*,
 » tredje » » *Nilsson* i Kristianstad,
 » fjärde » » *Johansson* i Uppmälby och
 » femte » » *Uddenberg*.

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Berg* i Staby,
 » andra » » *von Hofsten*,

såsom tredje namn herr *Jönsson* i Boa och
 » fjärde » » *Lithander*.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta
 valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Karlsson* i Fjäl,
 » andra » » *Jönsson* i Revinge och
 » tredje » » *Bergman*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda
 gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika
 grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Månsson*,
 » *Berg* i Staby,
 » *Karlsson* i Fjäl,
 » *Holmström*,
 » *von Hofsten*,
 » *Nilsson* i Kristianstad,
 » *Jönsson* i Boa,
 » *Jönsson* i Revinge,
 » *Johansson* i Uppmälby,
 » *Lithander*,
 » *Bergman* och
 » *Uddenberg*.

§ 6.

Vid nu anställt val av suppleanter i bankoutskottet avlämnades
 följande godkända valsedlar, nämligen 81 med partibeteckningen
 »Lantmanna- och borgarepartiet», 74 med partibeteckningen
 »Socialdemokratiska gruppen» och 65 med partibeteckningen »Li-
 berala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet»
 utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom förste namn herr *Sommelius*,
 » andra » » *Lindvall*,
 » tredje » » *Henrikson* och
 » fjärde » » *Olsson* i Berg.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» ut-
 märkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Berg* i Munkfors,
 » andra » » *Edbom* och
 » tredje » » *Borggren*.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärk-
 ta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Jonsson* i Gumboda,
 » andra » » *Olofsson* i Ävik och
 » tredje » » *Jonsson* i Hå.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Sommelius*,
 » *Berg* i Munkfors,
 » *Jonsson* i Gumboda,
 » *Lindvall*,
 » *Edbom*,
 » *Olofsson* i Ävik,
 » *Henrikson*,
 » *Borggren*,
 » *Jonsson* i Hå och
 » *Olsson* i Berg.

§ 7.

Företogs val av suppleanter i lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 85 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» 83 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» samt 52 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Borg*,
 » andra » » *Svensson* i Eskilstuna,
 » tredje » » *Lindley* och
 » fjärde » » *Lindqvist* i Kosta.

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Holmdahl*,
 » andra » » *Westman*,
 » tredje » » *Zelahn* och
 » fjärde » » *Lorentzon*.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Igel* och
 » andra » » *Rehn*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Borg*,
 » *Holmdahl*,

herr *Igel*,
 » *Svensson* i Eskilstuna,
 » *Westman*,
 » *Lindley*,
 » *Zelahn*,
 » *Rehn*,
 » *Lindqvist* i Kosta och
 » *Lorentzon*.

§ 8.

Slutligen företogs val av suppleanter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 86 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen», 82 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» samt 55 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Tysk*,
 » andra » » *Hage*,
 » tredje » » *Norin* och
 » fjärde » » *Nordström*.

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Nilsson* i Linnås,
 » andra » » *Larsson* i Bondarve,
 » tredje » » *Svensson* i Betingetorp och
 » fjärde » » *Andersson* i Knäppinge.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Lundström* i Långnäs och
 » andra » » *Olausson*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Tysk*,
 » *Nilsson* i Linnås,
 » *Lundström* i Långnäs,
 » *Hage*,
 » *Larsson* i Bondarve,
 » *Norin*,
 » *Olausson*,
 » *Svensson* i Betingetorp,
 » *Nordström* och
 » *Andersson* i Knäppinge.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag angående de i nästföregående sex paragrafer omförmälda valen.

§ 10.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att vid innevarande riksdag tillsätta fem tillfälliga utskott, vart och ett bestående av tio ordinarie ledamöter och tio suppleanter.

Vidare beslöt kammaren, likaledes på herr talmannens förslag, att företaga val av ledamöter i de tillfälliga utskotten fredagen den 29 och val av suppleanter i samma utskott lördagen den 30 innevarande januari.

§ 11.

Föredrogos var för sig och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner:

nr 4, med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. rättegångsbalken, till lag om ändrad lydelse av 49 och 230 §§ utsökningslagen samt till lag angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på avdelningar; och

nr 5, med förslag till instruktion för riksdagens justitieombudsman och instruktion för riksdagens militieombudsman.

§ 12.

Härefter föredrog Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet *Steno Johannes Stenberg* att under innevarande års riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som enligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Nämnda skrivelse lades till handlingarna, varjämte underrättelse om innehållet i densamma skulle meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseendet över riksdagens kansli.

§ 13.

Föredrogos var efter annan de på kammarens bord liggande motionerna; och hänvisades därvid:

till statsutskottet motionen nr 4, av herr *E. A. Nilson* i Örebro;

till bankoutskottet motionerna:

nr 5, av herr *E. A. Nilson* i Örebro; och

nr 6, av herr *Johansson* i Trollhättan; samt

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 7, av herr *Lindhagen*;

nr 8, av herr *Sommelius*; och

nr 9, av herrar *Lundgren* och *Molin* i Dombäcksmark.

§ 14.

Vidare föredrogs riksdagens kanslideputerades memorial, nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

Vad kanslideputerade anmält och hemställt godkändes.

§ 15.

Avgåvos följande nya motioner, nämligen av:

herr *Hallén*, nr 10, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående användande i vissa fall av proportionellt valsätt vid val till skolråd samt gemensamt kyrko- och skolråd;

herr *Lindhagen*:

nr 11, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om beredande av förbättrad ställning åt vissa å domsagornas kanslier anställda skrivbiträden; och

nr 12, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning i vad mån hos statens verk och myndigheter personer äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med städnings- och rengöringsarbete m. m.;

herr *Olausson m. fl.*, nr 13, om bidrag av statsmedel till avlöande av läkare i vissa municipalsamhällen;

herr *Karlsson* i Mo, nr 14, om upphävande av stämpelskatten å inrikes växlar;

herr *Olausson*, nr 15, med förslag till vissa ändringar i lagen om allmän pensionsförsäkring;

herr *Hallén*, nr 16, om viss ändring i gällande bestämmelser för lån ur torvlånefonden;

herr *Ekerot m. fl.*, nr 17, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förläggningsorten för hovrätten över Skåne och Blekinge; samt

herr *Jonsson* i Gumboda, nr 18, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående revision av gällande resereglemente.

Ifrågavarande motioner blevo på begäran bordlagda.

§ 16.

Justerades protokollsutdrag.

§ 17.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Olausson* under 5 dagar fr. o. m. den 23 jan.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 1.32 e. m.

In fidem
Per Cronvall.